

[Undervisningsministeren.]

Lønninger i mange, mange Aar i hvert Fald, og saa vidt jeg ved i Grunden altid, har været bygget op paa et noget andet Grundlag end Statens.

I Folkeskolelovens § 33 fastslaas det, at saavel Skole- som Undervisningsplanen for København udarbejdes af Skoledirektionen og stadfæstes af Kommunalbestyrelsen, altsaa ikke som for det øvrige Land af Undervisningsministeriet. Ogsaa det viser til Evidens Forskellen i Forholdet til Købstadkommunerne.

I Tilsynslovens § 34 fastslaas det samme, og i § 35 fastslaas, at Overledelsen og Overtilsynet med Københavns Kommunes Skolevæsen paahviler Skoledirektionen, og dermed, at Ministeriet ikke har noget Tilsyn med Københavns Skolevæsen.

I samme Lovs § 40 bestemmes det, at alle Tjenestemænd fra Skoledirektionen og nedefter ansættes og afskediges efter Reglerne ikke i Statens Love, men i Kommunens Vedtægt. Det ligger altsaa uden for Ministeriets Beføjelser at ansætte eller afskedige Lærere eller andre Tjenestemænd i Københavns Kommune.

Alt dette skal selvfølgelig ikke sige, at Københavns Skoledirektion staar over Loven. De Bestemmelser i de nævnte Love, der gælder den københavnske Skole, skal naturligvis efterleves, men det betyder paa en hel Række Omraader, at Københavns Skoledirektion ikke er underlagt Undervisningsministeriet, og at dette derfor ikke har Kompetence til at gribe ind paa disse Omraader. Det gælder bl. a. Ansættelse og Afskedigelse af Personale.

Nu kan man strides om, om dette Forhold er, som det bør være. Det er noget ganske andet. Det, Sagen drejer sig om i denne Forbindelse, er, hvordan Forholdet faktisk er. I den Sag, som her forhandles, kan der saaledes ikke være Tvivl om, at Københavns Skoledirektion er den Myndighed, man maa henvende sig til, og den Myndighed, der har det endelige Ord at sige, medmindre Loven ændres.

Om Skoledirektionen i København har sagt det endelige Ord, er et andet Spørgsmaal, som jeg ikke kan udtale mig om, men det forekommer mig, at der er Momenter i denne Sag, og at der ogsaa har været Momenter fremme, siden Afgørelsen blev truffet, som berettiger til at stille det Spørgsmaal, og den ærede Forespørgers Argumentation synes ogsaa at give Anledning til at mene det: Har Flertallet i Københavns Skoledirektion helt ud forstaaet Konsekvensen og Rækkevidden af sin Handle-

maade, eller har den haabet gennem sin Afgørelse at kunne slippe uden om visse principielle Synspunkter, som man ikke ønskede at tage Stilling til, men som nu rundt om i hele Landet rejser sig med stor Styrke og med en Alvor, som det vilde være uklogt at lade haant om?

Hele Sagen er jo saa kendt og gennemdebatteret, at jeg skal afstaa fra at give en historisk Gennemgang af den. Men jeg vil fremsætte nogle Bemærkninger til det principielle i Sagen. Jeg vil gerne indskyde, at jeg ikke gør det med Lyst. Et principielt Spørgsmaal kan være udmærket at debattere og undersøge, men det er altid en kedelig Ting, og noget af en pinlig Ting, at skulle gøre det, naar dette principielle Spørgsmaal er saa nær knyttet, ja, faktisk helt ud knyttet til en enkelt Person, der oven i Købet er Medlem af dette Ting. Og rent personligt er det ogsaa en pinlig Ting for mig, der i mange Aar har haft et udmærket Samarbejde med det ærede Medlem, det her drejer sig om. Alligevel tror jeg, det er rigtigst, at jeg gør nogle Bemærkninger om hele Sagen.

Det principielle i denne Sag er ikke, at en kvindelig Lærerinde eller Skoleleder er blevet Moder uden for Ægteskab; dette er hændt før, uden at der skete nogen Ravage. Den vældige Uro, Tilfældet har vakt ude over hele Landet, viser jo klart, at her ligger noget ganske andet bag, og de, der vil benægte det, lukker Øjnene for Sandheden.

Det er menneskeligt at fejle, og Overbærenhed har vi alle Brug for. Men det at erkende sin Handling som en Fejl betyder ikke, at man dermed konstituerer en ny Moral, en ny Levenorm, det betyder tværtimod, at man anerkender den hidtidige Moral som Normen. Men i nærværende Tilfælde ligger Sagen ganske anderledes. Her skulde ikke erkendes noget Fejltrin, men derimod offentlig fastslaas et nyt Princip, der maa betyde, hvis vi ikke skal ende i den rene Meningsløshed, at for Fremtiden kan enhver ugift Lærerinde eller Skoleleder i dette Land faa saa mange Børn uden for Ægteskab, som vedkommende nu maatte finde passende, med Krav om, at alle andre ogsaa skal finde det passende. Og dette vil man hævde, samtidig med at man kræver, at samme Lærerinde eller Skoleleder uanfægtet kan arbejde videre i den Institution, hvor hun er sat til at hævde den kristne Moral og Ægteskabet som en Grundpille, som noget bærende for et sundt Samfundsliv.

Jeg spørger: Er dette redeligt? Er det ikke det samme som at sige til Børnene og de unge: alt, hvad vi lærer jer i denne